

گام‌های بلند ایران در فضا

ایران در زمینه پرتاب ماهواره در بین ۲۴ کشور منطقه رتبه اول را در اختیار دارد. در بخش‌های مختلف فضایی مانند ماهواره مخابراتی، سنجش از دور، سکوی پرتاب، زیرساخت‌های فضایی، موقعیت‌یابی و اکتشافات فضایی و ظرفیت‌های علمی نیز در منطقه در جایگاه ششم قرار گرفته است.

کد خبر: ۱۴۲۴۷۶۶

تاریخ: ۱۳ مهر ۱۴۰۲ - ۰۳:۰۰

هفته جهانی فضا فرصت مناسبی است که به دستاوردها و نیازهای کشورمان در حوزه فضا بپردازیم. فعالیت‌های فضایی کشورمان از سال ۱۳۶۵ آغاز شد و ما در سال ۱۳۷۰ موفق شدیم، اولین عامل فضایی را با موفقیت تست کنیم. یعنی به نوعی به فضاپیماها دست پیدا کردیم. در سال ۱۳۸۷ نیز توانستیم اولین ماهواره یعنی ماهواره امید را خودمان بسازیم و خودمان نیز آنرا پرتاب کنیم.

بنابراین در اولین پرتاب، ماهواره به مدار پارکینگ وارد شد و به این شکل موفق شدیم با ماهواره‌بر سفیر گامی بزرگ در زمینه فناوری فضایی برداریم. بعد از آن پرتاب ماهواره‌های دیگر نیز انجام شد، برای نمونه ماهواره رصد ساخته دانشگاه مالک اشتر دومین ماهواره‌ای بود که در سال ۱۳۹۰ با موفقیت در مدار قرار گرفت. سومین ماهواره به نام نوید را نیز دانشگاه علم و صنعت ساخت و با موفقیت وارد مدار شد. فجر نیز چهارمین ماهواره ما بود که در سال ۹۳ وارد مدار شد.

به این ترتیب ما تاکنون در مجموع ۱۴ ماهواره پرتاب کرده‌ایم که هفت ماهواره ما با موفقیت انجام شده است. به همین دلیل می‌توان گفت در زمینه قرار دادن ماهواره در مدار زمین ما موفقیت‌های بزرگی را به دست آورده‌ایم. البته در زمینه اعزام موجود زنده به فضا نیز پژوهشگاه هوا فضا هشت پرتاب انجام داده است که آخرین آن دو میمون رزوس به نام پیشگام و فرگام بودند که به ترتیب در سال ۹۱ و ۹۲ پرتاب شدند و با موفقیت به زمین بازگشتند.

چنین دستاوردهایی سبب شده است که ما در زمینه پرتاب در بین ۲۴ کشور منطقه رتبه اول را در اختیار داشته باشیم. اما در بخش‌های مختلف فضایی مانند ماهواره مخابراتی، سنجش از دور، سکوی پرتاب، زیرساخت‌های فضایی، موقعیت‌یابی و اکتشافات فضایی و ظرفیت‌های علمی در بین ۲۴ کشور منطقه ما در رتبه ششم قرار گرفته‌ایم.

در بین کشورهای جهان نیز براساس بررسی‌هایی که در سال ۲۰۱۹ انجام شد، ایران از نظر تولید مقالات علمی با تولید ۴۸۶ مقاله رتبه دوازدهم جهان را به دست آورد.

به این ترتیب می‌توان گفت در بخش فضایی ما درخشش بیشتری داشته‌ایم، چون گام‌های بلندی برداشته‌ایم. اما برای بهبود جایگاه‌مان نیاز است که به این بخش توجه بیشتری کنیم و سرمایه‌گذاری مناسبی در این حوزه انجام دهیم. لازم به یادآوری است که پروژه‌های فضایی عموماً هزینه‌بر هستند. به همین دلیل برای اجرای آنها به حمایت دولت نیاز است. البته در همه دنیا دولت‌ها از پروژه‌های فضایی حمایت می‌کنند، زیرا درآمد قابل توجهی برای آنها دارد. برای نمونه با توجه به اینکه ارتباطات از طریق ماهواره‌ها انجام می‌شود، درآمدهای هنگفتی را می‌توان در آینده برای فناوری فضایی متصور بود.

بنابراین کشور ما نیز باید تلاش کند در این زمینه سرمایه‌گذاری لازم انجام شود، زیرا در آینده بهره‌آن را خواهد برد.